

E S B J E R G
KUNSTMUSEUM

EXPO no. 7

Kirstine Roepstorff

MY WORLD DOES NOT EXIST
07.04.-04.06.2001

INDHOLD

Forord v/Inge Merete Kjeldgaard

Det imaginære verdensbilledes materialitet v/Ulla Norton Kierkgaard

Biografi v/Ulla Norton Kierkgaard

The Good, The Bad and The Ugly and The Story No knows v/Kirstine Roepstorff

Redaktion: Inge Merete Kjeldgaard

Layout: Korsager Grafisk Design A/S

© Esbjerg Kunstmuseum, forfatterne og kunstneren

ISSN 1600-8499

FORORD

I samme øjeblik man vælger at træde ind over tærskelen til Esbjerg Kunstmuseums rum for eksperimenterende kunst, bliver man konfronteret med den første udfordring. *My world does not exist*, står der med store, gyldne typer på ydervæggen af det værk som billedkunstneren Kirstine Roepstorff har installeret som et rum i rummet. For hvorfor bevæge sig videre ind i rummet, ind i værket, hvis den verden kunstneren lægger frem, ikke eksisterer? Og kan man overhovedet være til stede i en verden der ikke findes?

Da kunstneren René Magritte i 1928 malede udsagnet "dette er ikke en pibe" under sin ellers vellignende udgave af en krum pibe, leverede han et manifest for det modernistiske maleri i olie på lærred. Udsagnet kan umiddelbart opfattes som en næsten selvmodsigende negation af motivet. Men det benægter netop kun pibens eksistens som pibe. Magrittes værk er stadig ikke en pibe, ganske enkelt fordi det er et maleri.

På samme måde integrerer Kirstine Roepstorffs rum et udsagn der benægter eksistensen af hendes verden, som ellers består af velkendte, dagligdags møbler i dette rum i rummet. Men spundet sammen som et sart og skrøbeligt edderkoppespind er møblerne på en gang genkendelige og forunderligt fremmede. Hvidt garn, hvide vægge og koldt, hvidt neonlys – dette uvirkelige fravær af farve – intensiverer stemningen i rummet hvor intet hænger sammen under en samlet centralperspektivisk optik, og hvor intet længere er, som man kunne forvente det, på trods af genkendeligheden. I dette rum hvor grænsen mellem fantasi og virkelighed er udvisket, får Freuds begreb 'das Unheimliche' fornyet aktualitet som det på én gang uhyggelige og 'uhjemlige'. Man mister både det panoptisk beherskende overblik og fodfæstet for en stund fordi rummet på paradoksal vis konfronterer os med sin egen immaterialitet, sin karakter af billede, hvilket Ulla Kiergaard behandler indgående i sin tekst *Det imaginære verdensbilledes materialitet*.

My world does not exist rejser spørgsmål om vores opfattelse af virkeligheden, af verden. Hvornår eksisterer den og hvor eksisterer den? Eksisterer den a priori eller konstruerer vi den selv? Hvor går grænsen mellem kunst og virkelighed? Men disse spørgsmål opstår kun i mødet mellem os og værket. Og for at mødet overhovedet kan finde sted, må vi vælge at iagttage værket som mere end summen af de hverdagsting garnets forløb på væggene repræsenterer. Vi må gå ind i rummet og involvere os i værket som det samlede kunstværk det er. Først da bliver oplevelsen så intens at den kan føre til væsentlige refleksioner.

Udstillingen er lavet specielt til Esbjerg Kunstmuseums rum for eksperimenterende kunst. Vi takker i den forbindelse Galleri Hallo! og Kirstine Roepstorff for deres store engagement og et meget inspirerende samarbejde.

Inge Merete Kjeldgaard, direktør

DET IMAGINÆRE VERDENSBILLEDES MATERIALITET

KIRSTINE ROEPSTORFFS MY WORLD DOES NOT EXIST

Det hele synes velkendt: Møbler, vinduer, spejl, lampe og inventar i et interiør, vi dagligt bebor, er med hvidt garn og tegnestifter optegnet på det konstruerede rums hvide vægge. Men svævende i intetheden med utallige forsvindingspunkter virker hverdagens materielle holdepunkter immaterielle og kun til stede som aftegninger i et uendeligt rum. Trådenes gang på væggene, illusionen om rumlige konstruktioner, fortsætter ud i beskuerens eget langstrakte rum. Lange tråde ledes fra væggenes motiver og ud i beskuerens sfære for at ende i garnets nøgler, hvor værkets afslutning og nye begyndelser har sin grund.

Med hvide tråde i hvidt rum synes værket af en anden verden, immaterielt til stede i absolut velkendte materialer og motiver. Man bringes som beskuer til en drømmende virkelighed, ideen om en anden lokalitet, et andet rum, en anden scene uden for vores gængse rum- og tidsfornemmelse.¹ Sanserne skærpes som i drømmens intense univers, hvor virkelighedens effekter og elementer alligevel finder vej og indgår på lige fod med vore helt egne drømebilleder. Kirstine Roepstorff har med sit værk *My world does not exist* skabt et sted, hvor tiden for en stund står stille – et sted mellem sansning og bevidsthed. Virkeligheden og fantasien overlapper hinanden, og som beskuer må man veksle mellem identifikation og en fornemmelse af at være tilstede som den fremmede, der må opleve verden på ny.

Kunsten kan give os nye billeder af verden, og alligevel synes værkets titel at hævde det modsatte. *My world does not exist* viser os en verden, der har træk til fælles med det, vi normalt betegner som værende vores håndgribelige virkelighed. Men hvad er det for en verden, der skabes, og som alligevel ikke er? Ren, hvid, skrøbelig og flygtig optegnes konturerne til et velkendt univers. Er det vores materielle, håndgribelige og sansebare verden, der henvises til, som værende ikke eksisterende? Eller er det en indre verden, drømmens, tankens og fantasiens univers, der ikke eksisterer, fordi den ikke fysisk kan peges på? Kirstine Roepstorff stiller med *My world does not exist* grundlæggende spørgsmåls-

tegn ved, hvad det er, vi definerer som værende virkelighed, og ud fra hvilke konventioner, vi træffer disse afgørelser.

“...mit verdensbillede har jeg ikke, fordi jeg har overbevist mig selv om dets rigtighed; heller ikke fordi jeg er overbevist om dets rigtighed. Det er derimod den overleverede baggrund, ud fra hvilken jeg træffer afgørelser om, hvad der er sandt og hvad der er forkert.”²

Gennem interaktion med vore omgivelser produceres, opretholdes, forandres og fornyes vores verdensbilleder og ideen om virkelighed. Kunstværket bliver derved en af mange kontaktzoner, hvor forskellige historier, sprog og erfaringer blandes i forskellige uforudsigelige relationer og individuelle betydninger. *My world does not exist* er ikke en illustration af vores verdensbillede, men bliver en del af de sociale praksiser, hvorigennem vi konstruerer og forandrer vores verdensbillede. Værket stiller ikke bare spørgsmålstegn ved vores verdens- og virkelighedsdefinitioner, men spørger også til hvilke årsager, ønsker og behov vores verdensbilleder udspringer af. *My world does not exist* er dermed ikke blot en spejling, men et aktivt indgreb i vores anskuelse af verden og de relationer, vi som individer indgår i.

I *My world does not exist* bliver det sansebare til immaterielle strukturer, hvorved værket peger på alt det, vi mange gange ikke medtager i vores verdensbillede. Den optegnede verdens strukturer synes at tydeliggøre menneskets ønske om at samle eksistensens kaotiske tråde som tegn på, at alt har en mening. Gennem adskillende klassifikationer søges verden gjort overskuelig i en afsluttet form, som verdenskort og atlas, hvor verden er set fra et privilegeret synspunkt. I *My world does not exist* lader Kirstine Roepstorff værket stå uafgrænset, idet både illusoriske og fysiske rumlige lag forbindes med trådens linier. Illusoriske i den forstand, at man som beskuer synes at kunne bevæge sig endnu videre i det rum, der perspektivisk er optegnet, end de fysiske rammer tillader det. De optrukne motiver er, til trods for hver enkelt genstands isolerede perspektiviske vinkel, forbundet med bløde linier som i skriften eller i den kunstneriske proces, når et bogstav, et element forbindes med et andet. Virkelighedens elementer er forbundne i værkets konstruktion af verden, der igen har karakter af det uafsluttede, symboliseret ved garnets nøgler.

Et af de mest gådefulde ord på sanskrit, *Māyā*, udtrykker forestillingen om, at der bag verdens materielle og sansebare tilstedeværelse befinder sig et mere sandt virkelighedslag, hvor alt udgør en del af samme metafysiske uendelige enhed. *Māyā* er illusionens slør, der hindrer mennesket i en oplevelse af virkelighedens sande natur og herigennem en mulig selvrealisering, hvor mennesket frigøres fra det materielle.

At være til stede i værket kunne være som at kaste et enkelt blik bag *Māyā*'s slør til en ikke-lineær virkelighed. Eller er værket endnu et billede af verden, der slører oplevelsen af verdens sande natur? Værkets illusoriske virkning hensætter beskueren i vægtløs tilstand i uendeligt rum, hvor lampens genkendelige konturer sender lysets stråler ud som en kosmisk vifte af elektriske partikler i drømmeagtigt dansende formation. Men man kan ikke vide sig sikker på sanserne, idet man, når man lader hånden bevæge sig i lysets stråler, må forundres over trådenes materialitet. Hele installationen får spørgsmålene til at melde sig: Åbner værkets aftegnede vinduer op til endnu en rumkonstruktion, vinduer bag vinduer, hvor det transparente glas ender med at sløre for synets vej, eller leder rummets vinduer til uafgrænsede virkelighedsplaner?

Sløret som metafor bevæger sig på flere af værkets planer. På grænsen mellem tilsløring og afsløring, krop og verden, er sløret som et interface, hvor intimiteten berører værket dunkelhed, som vi kender det fra eventyrets verden. Garnet, der normalt er en membran mellem vore kroppe og det omgivende rum, er i *My world does not exist* flyttet til det rum, vore kroppe bevæger sig i. Forflytningen fra det private og til det offentlige understreges yderligere af trådens motiv på væggene, en hjemlig sfære, der nu befinder sig i et offentligt og institutionelt rum. Kvindens hjemlige sysler med garnet er ført ind i et tidligere mandsdomineret domæne, men kunstværket har stadig sit udspring i garnets nøgler.

Kirstine Roepstorffs materialer og optegnede motiver i *My world does not exist* kan tolkes som en kommentar til kvindens historiske rolle i kunstproduktionen. Kvinders udelukkelse fra den statsstøttede uddannelse i århundreder, betød for mange kvindelige kunstnere, at kunstproduktionen måtte foregå i hjemligt regi og med de materialer og gener, der her var mulighed for. Kommentaren synes at gå endnu videre til

den kunsthistorisk beskrivelse, der lejlighedsvis også i dag betoner en særlig kvindelig æstetik og dermed fastholder kvindelige kunstnere i en kategori for sig. At de kvindelige positioner i samfundet og i kunsten ikke er naturgivne, tydeliggøres i Kirstine Roepstorffs værk, idet det understreges som uafsluttet eller i stadig proces, hvor justeringer og nye konstruktioner er en mulighed ikke blot for kønnene, men for individet som sådan.

Ved hjælp af de hjemlige rammer samt velkendte materialer og motiver åbner Kirstine Roepstorff op for en umiddelbar dialog. Kroppen spiller en afgørende rolle i mødet med værket. Man bliver opmærksom på sig selv, oplever sig selv i forhold til denne verden, der ikke eksisterer og hvor fantasi, drømme, myter og eventyr står i kø for at tage del i oplevelsen. Som Nornernes spundne livstråde former livet sig med kanter, knuder og til tider ubrugte nøgler. Vi må, som Tornerose efter at have stukket os på tenen, i opvågningen konstruere en ny identitet, indtage en ny rolle. Men det, vi vågner op til, er ikke et færdigt konstrueret verdensbillede eller en afsluttet identitet. Derimod synes mulighederne åbne. Man fornemmer de svage konturer af et nyt verdensbillede, der har sit udspring i det hvide, som et endnu ikke beskevet ark.

Ulla Norton Kierkgaard

1 Jacques Lacan: The Four Fundamental Concepts of Psycho-Analysis, Penguin Books 1994 (1973) , p 56.

2 Ludwig Wittgenstein: Über Gewissheit 1984, Sturkamp, Frankfurt Am, Bd. 8, p.94

BIOGRAFI

Kirstine Roepstorff

Født 1972

Uddannet 1994-2000 på det Kgl. Danske Kunstakademi.

1999-2000 The Rutgers University, Manson School of Fine Art (MA), USA.

Medstifter af *Kvinder På Værtshus* samt *Kørners Kontor*.

SEPARATUDSTILLINGER

- 2001 My world does not exist, Esbjerg Kunstmuseum, Esbjerg.
Nano Gallery, Paris, Frankrig.
Sparwasser, Berlin, Tyskland (med Kirsten Pieroth).
- 2000 Galleri Hallo!, København.
- 1999 Where are the straight lines, Galleri Phoenix, København.
Vaskeri, Biennalen, Street Sharks, København.
- 1998 Don't change colour while I'm talking to you, Restaurant
Saison, Hellerup.
- 1997 Guerilla your dreams, Galleri Cambells Occasionally,
København.

UDVALGTE GRUPPEUDSTILLINGER

- 2001 Nordisk biennale, Göteborg, Sweden.
Værk, Knapstrup teglværk, Knapstrup.
Stalke out of Space, Jubilæumsudstilling, Galleri Stalke,
København.
Take Off, Århus Kunstmuseum.
- 2000 Efteraarsudstillingen, Charlottenborg, København.
På sporet af, Nikolaj Udstillingsbygning, København.
Infinito Botanica, a project by Franco Mondini-Ruiz,
New York , USA.
PIX, Lance Fung Gallery, New York, USA.
Ambassaden, Ambassaden, København.
EXIT, Kunstforeningen Gl. Strand, København.
- 1999 Laterne Nordica, All India Fine Arts & Crafts Society,
New Delhi, Indien.
Red Spot, Galleri Mikael Andersen, København.
Afkalkning I, Kunstkonditoriet, Sojakage fabrikken,
København.
Gogo, Galleri Spekta, København.
Visions of Periphery, Carlos Falchi gallery, New York, USA.
Proms IV, Brandts Klædefabrik, Odense.
-

- 1998 Boomerang, Nikolaj Kirke, København.
Jukebox projekt, Nikolaj Kirke, København.
ArtGenda, Stockholm, Sverige.
Pakkhus, Momentum, Nordic Festival of Contemporary Art, Moss, Norge.
Kørners Kontor, Kørners Kontor, København.
Bad Hash, Clausens Kunsthandel, København.
Florafobi, Sophienholm, Lyngby.
Wrapped, Vestsjællands Kunstmuseum, Sorø.
Andersen's Wohnung, Andersen's Wohnung, Berlin, Tyskland.

UDVALGT BIBLIOGRAFI

- NU introduces Kirstine Roepstorff, Pernille Albrethsen, NU: The Nordic Art Review, April Issue 2001.
Graffiti and Therapy ? an introduction to Judith Strøm and Kirstine Roepstorff, Rebecca Kimbrell Engmann, Make magazine, March-May Issue 2001.
Flip og Politik, Pernille Albrethsen, Eurowoman, May issue 2001.
Take Off 20:01, AArhus Kunstmuseum, 2001.
PROMS IV, Kunsthallen Brandtsklædefabrik, 1999.
Wrapped, Vestsjællands Kunstmuseum, Sorø, 1998.
Pakkhus, Momentum, Nordic Festival of Contemporary Art, Moss, Norway, 1998.
-